

Catalunya Artística

CAP D' ESTUDI.—J. SARDÀ.

15 céntims

Tinch un amic que 's guanya la vida fen el mateix ofici que tan renóm doná al Saragossá, que 'm contava l'altra dia, la manera fácil y relativament sencilla, de que 's valia pera confeccionar los calendaris que al ensempe que pronostican el temps al públich, li serveixen per fer bullir l'olla. La conversa s'esdevingué per haberli parlat, ab tota candidesa, dels grans coneixements que's necessitaban per adivinar el temps que farà l'any vinent. El meu conegut, escoltá silenciosament lo que deya, y cuan estigué llest, me mirá fíxament, se posá á riurer y donantme dos copets á l'espatlla, digué: "Cá, home, cá, si es la cosa mes planera d'aquest mon; si está regida per lleys fixas, inmutables, que faltan pocas vegadas. Mira,—y al dirme aixó se tirá lo barret al clatell y prengué un gran ayre d'autoritat—"frets al hivern ab plujas y neus barrejadas, bon temps á la primavera y tardor, fortas calors al istiu ab unas cuantas turbonadas y tempestas, que hi posas á discreció, y tens las linias generals d'un calendari que pot fer la competencia al millor que's presentí."

L'expeditiu sistema de mon interlocutor si bé haig de confessar que'm resultá molt cómodo, en cambi em feu entrar forta llástima envers los que compran los pronóstichs per quelcom mes, que no sigui lo sapiguer el sant del dia.

No obstant hi ha una época del any, que sense pór d'equivocarse, se pot ab tota seguretat pronosticar el temps que ha de fer. Me refereixo á la que vá del 24 al 30 de Septiembre. Podrá haber fet bon temps durant tota la mesada, mes al arribar aquets dias encare que surti'l sol en un cel completament seré, que atravesí part de la blava volta sense que s'oviri'l mes petit núvol, avans d'arribar á la posta, s'entenebrirán sos raigs per negres boyras, que enfosquin l'espai, regarán á dojo las plassas y carrers de Barcelona. Perqué aixó si'l pronóstich sols val per el plá d'aquesta ciutat; y que 's digne de sencer crédit, ho proba'l fer 105 anys que no ha fallat una sola vegada.

Aquest any, la pluja ha sigut mes de sentir, perque ha interromput moltes de las festas projectadas, causant grossos perjudicis als comerciants y fastigueixant moltíssim als forasters que per veurélas habian vingut á nostra ciutat. Menos mal que moltes d'ellas se cele-

braban en locals tancats, permetent per lo mateix que 's poguessin portar á cap.

Cal esmentar entre ellas l'obertura de l'Exposició d'Art antich, que tingué lloch el dijous passat, ab l'assistencia de totas las autoritats de Barcelona.

En l'Exposició hi ha valiosos exemplars d'artísticas obras executadas per nostres antepassats, que 'ls seus actuals possehidors residents en diferents poblacions de Catalunya han enviat á l'Exposició, vegentse aixís reunidas un bon aplech d'ellas, algunas d'un mérit tan surtit que honora verament al autor que las concebí y executá.

Altre número del programa, que també tenia de celebrarse al mateix dia, y que per son caràcter verament popular, reuni á una grossa gentada als jardins del Park; era lo concurs dels gegants; á l'hora anunciada comensá á sortir de la galeria de máquinas, que 'ls servia de allotjament, la curiosa comitiva.

Allí s'hi veyan los d'aquesta ciutat, los de Santa Maria, la Patum de Berga, los de Canet de Mar, Lleyda, Manresa, Vich, Tortosa y 'ls de moltes altras poblacions de Catalunya. L'espectacle resultá fantástich y estrany á la vegada; aquella varietat de figuras, trajos y proporcions, al costat de las linias amplas y magestuosas dels gegants, las petitas y estrafetas dels nanos, las monstruosas dels drachs, patums y cucaferas, produhían una impressió nova y difícil d'explicar. A tot aixó las notas de las grallas, fluviols, tabals, sachs de gemechs y panderos, barrejantse ab los crits y gatzara de la gent menuda que contemplaba ab joya la bellugadissa de tan estranys personatges, contribuían á donar animació y relleu al cuadro, ja de sí molt mogut.

Mes la festa no arribá á bon terme; de prompte caygué un fort xáfeh que dispersá en un moment á la gentada que corregué ab pressa á aixoplugarse. Los gegants, nanos y drachs, perderen sa tradicional serietat, corrent en busca d'un alberch que salvés sas robas de la mullena. La festa tingué de suspendres, celebrantse lo passat dissapte ab gran contentament de la quitxalla.

Coincidint ab aquestas festas s'ha verificat l'obertura de l'Exposició Internacional de pintura, que celebra lo "Círcol Artístich" en son espayós local. Forman l'Exposició una collecció d'unas setanta obras; mes si la cantitat es un xich migrada, en cambi la calitat es bastant recomanable; y no perque entre ellas hi hagi cap obra d'aquellas de cap de brot, que per l'assumpto y la manera de desenrotllar lo cridant fortament l'atenció del públich, subjugant lo y fentli sentir quelcom de l'emoció estética que sentí l'artista al crear lo, sino per l'igualtat del conjunt, donchs casi totas las obras tenen molt de recomenables tan per la correcció del dibuix en algu-

nas, com per la riquesa de colorit ó bona interpretació del assumpto en altres.

Com á nota final, extremadament falaguera per la cultura de nostre poble, cal fer constar, que malgrat el gros contingent de forasters que s'ha albergat aquets días en nostra ciutat,

y de la escassa vigilancia que per el migrat número d'agents d'autoritat, s'ha pogut establir, no s'ha registrat cap fet punible d'aquells que tan sovintejan en altres poblacions y que son com seguici inevitable de l'aglomeració de gent.

PRIU Y BADÍA

LA MALALTA.

El darrer dia

DRAMET

La malalta, darrera'ls vidres del balcó, vestida de blanch ab una gardenia marcida en sos cabells negres, y deixada anar á n el silló, mira el jardí en son esclat de primavera.

Es á la matinada.

La malalta

Hermós día de Maig de ma agonía;
passa poch á poquet.
Bànyam ab ton esclat de poesia
perque'm moro de fret.

Qu'és trist en els vint anys quan riu la vida
y llensan els ulls foch,
sentir de lluny un no sé qué que os crida...
;Oh, jorn de Maig! Passa poquet á poch.

El sol

Per'tú es mon primer raig, dolsa malalta,
reliquiari de mortas ilusions.
Oh, gira'l caparró. Dom l'altra galta
que vull ferthi petons.

(La malalta gira'l cap, inconscientment)

El terme de ta vida delicada
al fi ha arribat, que ja has begut prou fel.

Quan jo tramonti l'alta serralada
aixeca'ls ulls al cel.

(A la malalta li panteja 'l pit ab suavitat)

Ja s'acaban tas penas y deliris.
La terra no es per tú. Calma ton pit.
Demá, quan desde dalt aquí baix miris,
veurás el mon petit...!

La malalta

(trayentse la gardenia del cap)

¡Volguda flor! que promte t'has marcida!
¡Jo soch igual que tú!
Demá nostre curt pas per eixa vida
no'l plorará ningú.

Hem viscut un moment, oh flor volguda,
plorant de sentiment.
¡Nostra vida qué prompte ha estat perduda!
Un moment... un moment.

Potser també quan al jardí esclatares
al passar va besarte un papelló,
que tú, despres, inutilment cridares...
Igual... igual que jo

La gardenia

(en son pit)

Amiga, amiga meva,
ton cor l'ensa perfum.
De lo teu pit no'm toquis
que vull morir ab tú.

La malalta

(Obrint un llibre)

Lletras negres y petites
els meus ulls ja no os llegeixen
No sabeu parlar á l'ànima,
que sou fillas de la terra.

Els meus pobres ulls ja saben
de llegir en la estelada.
La estelada, de Deu filla,
de Deu, Pare de las ánimas.

(La malalta passa molt rato inmóvil. El
dia creix. La cambra s'omple de claror,
A fora hi palpita un himne de vida).

Las flors del jardí

El cel es blau. La llum del sol, potent.
¡Gran preludi d'estiu!
Aquest matí han passat las aurenetas
ab sos enérgichs crits.

Tot son perfums y cants. La vida es nostra.
Tot riu en el jardí!
Fins els plátanos vells y seriosos
gronxant els primers nius.

La tardó es lluny, molt lluny. Encare quedan
molts vespres y matins.
Moltas nits generosas de rosada
y aubadas per gaudir.

El cel es blau. La llum del sol potent
¡Gran preludi d'estiu!

La malalta

(baixant el transparent)

Més fosch! Més fosch...! A fora tot es vida.
Jo vull reculliment.

El raig de sol

(fonentse)

No t'oblidis de mi. Al se á la posta
aixeca'ls ulls al cel.
(Rato llarch de silenci)

La malalta

(Aixecant un xich el transparent mira
al jardí)

¡Quin día més hermos de primavera!
La terra riu y el sol encén l'espai.
Més fosch! Més fosch!

(Al abaixar el transparent li cau del pit la
gardenia marcida)

La gardenia

Per Deu, bona germana,
cullme. ¡T'estimo tan!

La malalta

(cullintla)

Torna, torna á mon pit
oh gardenia estimada;
torna á mon pit migrat
que morirém plegadas.

(La malalta s' adorm y passa 'l miu
dia Al despertar se sorprén. Havia som-
niat que ja no era á la terra.)

Mira á son entorn. Aixeca 'l transpa-
rent, obra 'l balcó y torna á deixarse
caure.

Primer els ulls li brillan. Es que recor-
da cosas d' amor passadas.

Després clava l' inmóvil mirada al cel,
com si escoltés la veu de l' ànima.

Fins á la cayguda de la tarde no mira
altra vegada á la terra.)

La malalta

(mirant al jardí.)

Adeussiau, mas pobres flors volgudas,
ja may mes ens veurém.
Deixo en el mon mas ilusions perdudas.

Las flors

(á la sordina.)

Y, cóm t' anyorarém.

La malalta

Y tú, jardí estimat, el que abans m'eras
confident dels amors, guarda 'l recorts.
Que Deu te dongui moltas primaveras.

Las flors

(tristas.)

Qui'ns cuydará, si't morts?

La malalta

Jo, desde 'l cel. Durant la nit callada
joyosa os miraré,

y per banyarvos totas de rosada
desde 'l cel ploraré.

Pero si un día torna ab tristos passos
l' home qu' estimo tant,
l' home que m' estrenyia entre sos brassos
ab amor delirant,

Digueuli que m'hi mort. Si ve aquest día
feu que miri allí dalt.
Digueuli que 'l perdono. Ell no sabia
que 'm faria tan mal!

Digueuli que sa imatge ben gravada
he portat en el pit.
Confiéuli el secret de la rosada.
Feu qu' esperi la nit.

Y allavors calléu. Tan de bó 's mori!
Sufrint, qué deu ser bell!
Aquella nit mas llàgrimas que plori
totas serán per ell!

(Las flors callan. La tarde va cayent.
La malalta veu un papelló que s' en-
layra.)

La malalta

(al papelló.)

Ja vinch.... Ja vinch.... De l' ànima las alas
ja 'm frisan per fugí.
Aquest camí del cel que tú 'm senyalas
deu ser molt bon camí.

El rossinyol

(à las flors.)

He vingut atret
per un perfum d' ànima.

Las flors

Quin vent fá mes fret!

El rossinyol

Es la mort que passa.

Els arbres

(Ab veu profunda.)

Trista joventut!

Las flors

Tan que la estimavám!

El rossinyol

Oh! quietut.... quietut....
que veurém passá l' ànima.

El sol

(à la malalta.)

Ja ha arribat l' hora trista de la posta
y per tú l' hora hermosa d' aná al cel.

(La malalta aixeca 'ls ulls al cel, poch
a poch, com si fos l' ànima, al surtir, la
que 'ls empenyés enlayre.
Se li escapan unas llàgrimas que rodo-
lan per sas galtas grogas y cauhen sobre
la gardenia morta.)

La malalta

(à las flors.)

Me 'n vaig al cel.... Adeussiau, germanas!

(La malalta mort hermosament. El jar-
di s' ompla de silenci.)

El rossinyol

(de sopte.)

Veig l' ànima que fuig!

Las flors

Adeu....! Adeu....!

R. SURIÑACH SENTIES.

Il·lustració de Sebastià Junyent.)

Las primeras flors (1)

ENDRESA

Al arribar de nou la primavera,
me'n so anat al Montseny
per respirarhi'ls sanitosos ayres
dessota l'ombradissa dels abets.

Las remors imponents de las cascadas
y'l plany del regarols,
han desvetllat mon anima adormida
á l'harmonia dolça del amor.

Las primarencas flors obrint sos calsers
y ab dolcissim esguart
me davan el bon jorn, escotoridas
gronxantse suaument entre'l fullám.

Eran puras xamosas y esclatavan
pel regalat ombriu,
vaig ferme tot un pom y are te'l porto
Regina de mon cor la més gentil.

Hi ha quatre flors cullidas á montanya,
símbols de tos bondats,

flayralas be ma bella companyona
que'ls meus somnis d'amor t'esgranarán.

EPILECH

Estel dels meus amors:
per tu son eixas flors
que ha dut la primavera;
tè, prentlo'l pom, lligat
ab un filó daurat
que llu en ta cabellera.

Té, prenlo qu'es ben teu;
cuan del Montseny la neu
cubrexí las cimallas,
tot ell s'haurá marcit
entre'l recort florit
de nostras esposallas;

Pero aquest perfum prehuat
haurá ben encisat
d'amor las nostras animas.

ANTON BUSQUETS PUN:ET

(1) Fragment del poemet llorejat en el certamen de Olot de enguany.

Una excursió al Montseny

(CONTINUACIÓ)

III

*Recorts historichs de Viladrau.—Espinelvas.
—La Font - Vella.—Sant Hilari: Lo somatén;
part antiga de la població.—La Font
Picant.*

puig fou rebut per els somatent ab un nutrit foch de fuselleria, vegentse obligat á recular vers lo poble de Espinelvas, no sens haver sufert un sens número de baixas, essent molt pocas las dels nostres paisans.

Un carrer de Viladrau

Ans de continuar relatant l' excursió al Montseny, crech cumplir un deute ab la xamosa vila de Viladrau, ressenyant, encara que breument, alguns importants fets portats á cap pe 'ls habitants de dita vila durant la guerra de l' independencia, contribuint en gran manera á la defensa de nostra patria, demostrant lo que pot un poble cuan s' ajunta esperonat per el noble crit de l' amor á la patria y á las hermosas tradicions de la terra.

El 1er de Juny de 1809 es presentaren per els turons propers á Viladrau, duas divisions de l' exercit francès, una procedent de la banda de Vich, composta de 1.000 homes, y un altre de la part de *Espinelvas*, contant entre las duas, ben prop de 3.000.

Volia l' enemich, apoderarse de las montanyas vehinas, mes no pogué conseguirho,

Per segona volta, torná la vila á sentir las duresas de la guerra, presentantse lo dia 18 del propi mes y any, l' enemich per els encontorns de la mateixa. Al ovirarlos, aquells braus patricis, se retiraren á las fragosas penyas de 'l Montseny, rebent al enemich ab un foch tan viu y nutrit, que 'ls invasors cregueren que aquesta volta, 's batían ab un exérsit de línea y verament diciplinat, puig sofrirrent una gran derrota, deguda sens cap dupte á las grans dots que tenia pera la guerra lo regidor de Viladrau D. Francisco Palau. Maná aquest que sos paisans se apostessin en lo lloch anomenat *Puig de 'n sucre*, punt que encare es avuy un dels mes abruptes y solitaris de aquella montanya, sostenint desde dit lloch, ab gran feresa 'ls atachs de tres columnas distintas, vegentse obligats á dividirse

per tots cantons, fent que allavoras se coloquesin els paisans darrera de 'ls grandiosos y corpolents faigs, quins tan abundan en aquellas aspres montanyas, causant tan gran dany á l'enemich que l'obligaren á retirar, fent que abandonés tot quant tenia en son poder procedent de 'l saqueix que fou objecte la vila.

Se retirá l'enemich vers Sant Segimont, destruint y cremant dit santuari, venjantse en dit monastir de la desfeta suferta, desfogant sa rabia d'aquesta manera.

Molt degué la vila la victoria alcansada, contra tan aguerrit exérsit, al valor demostrat per el citat D. Francisco Palou, regidor que era de'l mateix lloch, qui fou nomenat comandant per la Junta Corregimental de Vich y confirmat dit grau per 'l Exm. Sr. General Coupigni.

Contribuí també en gran manera á la victoria 'l extraordinari valor que demostrá 'l alcalde la vila D. Isidro Vila, arrostrant sempre'ls mes grossos perills.

Un oncle de 'l anomenat. D. Joseph Palou assistí també á la lluyta, corrent sempre per els punts mes perillosos, sobressortint sa astucia, sobre tot en fer las emboscadas y preparar els parany, quins foren la principal causa de las incalculables perduas sufertas per l'enemich.

Un de 'ls que treballaren ab mes furor, fou'l Pare Piquer, religiós menor observant, qui sens temer 'ls xiulets de las balas enemigas, 's confonia ab sos companys de causa, infundint-los el mes briós valor ab son bon exemple.

Al deixar á Viladrau per anar cap á Espinelves y Sant Hilari Sacalm, el pahís es completament diferent, puig ha perdut la part magestuosa de la montanya del Montseny, continuant ovirantse per xó durant tot el camí un hermós panorama, sobretot al atravessar la ombrivola vall d'Espinelves, una de las mes pintorescas de Catalunya.

Sota 'l poble y deixant la riera per una rampa costosa de pujarla 's passa per devant de la

Sortida de Viladrau per la part de Sant Hilari

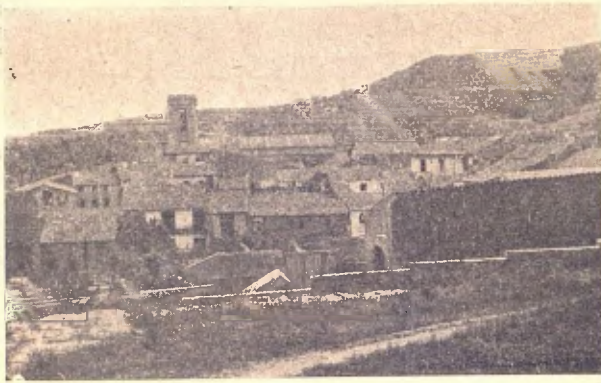
iglesia qu' es de románich istil, d' alta y revinguda torre, hermós ábsid y típic portalet sostingut per dugas pilastres de preciosos capitells. També 's passa, creuhant el poble per una gran fondalada, al cap d'amunt de la cual se troba el grandió *plá de las Arenas*. Al finir aquest plá comensa una baixada molt rápida rublerta de colossals castanyers, y al cap d'avall de la baixada s' hi troba el passeig de la Font-Vella que ab pochs minuts conduheix á Sant Hilari, població célebre desde temps antiquíssims per sas ayguas medicinals, úniques en la sua classe y quins vehíns foren també 'l terror de 'ls francesos en la citada guerra, demostrant en totas ocasions que eran verament amants de son casal.

Després de varias reunions, tingudas per els habitants de la montanya de Montseny en quinas se demostrá el ver patriotisme que 'ls animaba, donarent el crit de guerra, preparantse tot seguit á la defensa de son terreny, resolguent ferho pam á pam, de pich á pich, de fondalada á fondalada, considerant aquells grans rocams y alterosas singleras, com si fossin unas verdaderas fortalezas, seguint, tots los habitants de'l entorn el noble exemple, de las demás comarcas de nostre terror.

Foren lo terror continuat de quantas partidas enemigas se arriscaban á creuhar per aquellas imponents y escarpadas montanyas.

Pera acabar de demostrar el patriotisme que animaba á aquells braus montanyenchs, referiré, encare que breument, la contesta do-

nada per el citat D. Francisco Palou al tinent coronel de l'exèrcit francès, Mr. Perceval, titulat comandant general d'ocupació á Viladrau.

Vista general de Sant Hilari.

Al ovirar els habitants de Viladrau, l' 20 de Febrer de 1810 que altra volta se acostavan las tropas enemigas, abandonaren també la vila tots sos habitants y retirantse á *Sant Segimont* juntament ab els somatents de la majoria de 'ls pobles de la montanya.

Ans de emvestir per aquellas altívolas y espedadas montanyas, el capitots de l'exèrcit francès, va enviar una missive, al comandant de 'ls somatents, en quina demostraba, estar admirat de la bravesa de dits somatens, promentent que si 's rendían, serían respectadas sas vidas y hisendas, sens que per cap concepte, tinguessin que temer ni 'l mes petit insult per part de sos subordinats.

Al rebre el regidor de Viladrau dit document contestá sens duptar ni un instant, ab el coratje que dona l'amor á la terra cuan aqueixa's veu amenassada y ab perill imminent, ab las paraulas que segueixan, quinas conserva l' historia, pera gloria de 'ls Viladrauencs.

"Pera que tota la nació francesa, conegui l' gran amor que aqueix poble profesa á sa religió, á son rey y á sa patria, está contenta tota la gent de trobar sa sepultura entre las penyas geladas de 'l Montseny, ans que rendirse á la ingrata dominació de las tropas francesas. Sant Segimont 20 de Febrer de 1810.—Francisco Palou."

Aquesta valenta resposta, que enviá al comandant *Perceval*, el que manava els somatens de Viladrau en nom de tots els reunits, es el mes decidit testimoni de 'l gran patriotisme que animava á tan dignes montanyencs á favor de la causa de sa patria.

Los encontorns no poden esser mes agradívols ni en lloch mes s' hi respira una frescor mes ditxosa.

El poble está envoltat de fonts, totas ellas ab ayguas regaladas de debó, sobressortint d' entre totas la Font-Vella, situada dessota mateix d' un espés castanyerar. Torrent avall s' esmuny tota joguínosa, deguentse atravesar un pont format de terra y tronchs que serveix pera anar cap al passeig que 'n porta 'l nom.

Vorejant el torrent avall avall sempre, se passa per un camí cobert de castanyers, trobantse un punt en hont l'aygua cau en cascata. Aquest camí, sempre ubagós continua fins á la vila.

Sortint per la part d' Arbucias, á ma dreta, hi ha el caseriu del Hospital, en l' aspecte de quinas casas s' hi veu encara verament retratat el primitiu Sant Hilari.

Fins farà cosa d' uns vint anys pera anar á la Font Picant se seguía pe 'l repeu de la montanya vorejant un encantador caminal, pero en la fetxa aproximadament indicada, 's construí *per compte del Estat* una carretera regular que porta tot avall per la part oposada

Font Vella de Sant Hilari.

del caminet. A mitj trajecte d'aquesta menuda vía 's troba l'antiga hermita de Montsoriu y mes avall, al fons de tot del torrent, la Font Picant, quin' aygua es la riquesa de la vila de Sant Hilari.

Damunt mateix de la font y al repeu de la montanya s'hi ha construït un grandíós y ben montat establiment sols comparable ab el millor que al estranger puga existir.

JOSEPH LLOREDA.

(Seguirà.)

(Vistas fotogràfiques de nostre col·laborador artístich en Pere Reig).

El preferit

I

En Llorens tot el san día qu' estava remembrant la conversa qu' havia tingut aquell mateix matí ab la Tuyas de la Fleca. Casi s'abstenia de creurer el qu' ella li havia dit, y no obstant no desitjava altra cosa que fos veritat.

—¿Y voléu dir Tuyas que vindrà l'Angela?—preguntà després qu' ella ja li havia donat la noticia.

—Sí, home! Ho sé del cert.

—¿Y vindrà diumenge vinent?

—Sí. Ella mateixa m'ho assegura ab la carta. Aqueix any volen passar l'estiu aquí.

—Ah! Tuyas, no sabéu pas lo content qu'em feu!—exclamà plé de goig.

Y aixís en Llorens anava repassant aquelles paraulas cada cop més alegre y somrihent.

La Tuyas, qu'era la dida de l'Angela, n'estaba ben enterada; no l'enganyava pas.

Barriada del Hospital.

Ella ja sabia que 'n Llorens sentia una fonda simpatia per l' Angela, fins casi sabia que l' estimava, per mes qu' ell no li havia dit may; pero ho comprenia, per aixó l'havia cridat, per innovarlo d' una noticia que li fora grata.

En Llorens caminava tot distret, pensant que dintre de poch tornaria a veurer a l' Angela, aquella noya que de petits havian jugat tan, corrent pe' ls camps d' aquell poblet, qu' havian crescut junts siguent fills costat per costat de casa, y que fins semblavan germans, puig que 's compartian amistosament las cosas l' un de l' altre; fins y tan que 's separaren cuan mes junts haurian volgut estar per l' amichs qu' eran. Ella aná a viurer a ciutat, ahont sos pares fixaren la residencia, y ell quedá a n' aquell poblet del Vallés deixant els jochs de noy y comensant a trespasar darrera 'ls cotxes y tartanas que tenian sos pares fent el servey del poblet fins a la vila y vice-versa, fins que siguent ja mes grandassot lo posaren al lloch d' un mosso. D' aixó feya ja quatre ó cinch anys, y no mes l' havia vista algun qu' altre cop cuan feyan grans festassas al poblet, que pujava ab sos pares tota mudada, plena d' olors y de llassos, siguent l' admiració de totas las fadrinas del seu temps y d' un bon grapat d' hereus de bonas casas.

Mes també pensava que potser era envá qu' es forgés ilusions y esperansas vers a l' Angela suposant qu' ella, aquella noya que mes prompte semblava filla d' uns ricatxos que no d' uns menestrals com era, apenas si s' hauria recordat mes d' aquell hereu tartané per mes que 'l darrer cop qu' hi pujá van sostenir llarga conversa.

Pero apart d' aixó es sentia tot satisfet y orgullós porque ell fora 'l primer del poblet que veuria a l' Angela.

II

Vingué 'l diumenge y ja de bon matí, mentres tocavan las cinch, els dos mossos de casa 'l tartaner, devant mateix de la portalada, acabavan d' enganxar las dugas mulas mes grassas y bonas al cotxe mes llampant qu' hi havia a la cuadra.

Al cap de poch sortia l' hereu, en Llorens.

S' havia posat tot de las festas; el gech y pantalón de vellut fi, la barretina vermella que no mes havia portat un altre cop, el dia que la comprá a fira; el corbatí de seda y es-

pardenyas novas ab beta negre. Sapat y rubòs com era, tenia tot el posat d' un hereu acabat.

—Manoy, que aném mudats!—digué un mosso al véurel.

—Es que avuy deu quedar-se a vila ¿oy Llorens?—preguntá l' altre.

—¡Ca!.... no. Res d' aixó—feu ell mitj ribent.

Y no li pogueren arrencar cap mes paraula. Després, empunyant la tralla llarga, d' un brinco pujá al cotxe, sentla petar tot seguit cridant:

—¡Oixque Morena!.... pita.... pita, Galana! ¡mala sanch!!....

Las mulas arrencaren a pas llarch, fent sentir lo festós dringar dels picarols y campanas, trovant-se poch després a la carretera, ja fora 'l poblet, ahont corrian lleugerament aixecant a son antorn grossas nuvoladas de blanca polsaguera.

El dia 's presentava seré y hermós, apareixent al lluny, en mitj d' un cel tot llis y blau, una taca rojenca que s' aixamplava, fent entreveurer l' eixida d' un sol esplendent y majestuós. En la pineda s' hi sentia la dolça cantúria dels aucells matiners que tot saltant entre las brancaes atapahidas de vert fullám s' arribavan a refrescarse al humit verdissá de prop del riu. De sobte s' aixecaren tots en un sol vol al sentir l' aixordador crit de:

—¡Booo!!....Alto Morena!....

En Llorens ja era a mitj camí. Havia arribat al hostalet de Can Pagés, ahont baixá a desajunarse. Arrossegant la tralla que duya penjada al coll, aná a sentarse al banch de pedra de prop el portal, mentres rosegava una caixalada.

Cinch minuts després, acabant de beurer un trago del ranci y trencant un brot de marduix que 's posá cuidadosament a l' orella, pujava a son siti arriant altre cop a las mulas,

Y seguint carretera avall, sentint-se sempre aquell drinch ressonant dels picarols, l' hereu tartané ja li semblava que vèya a l' Angela. No tardá molt a arribar a vila. Atravessant els primers carrers, se pará al lloch de sempre, lligant el morralet a las mulas que esbofegavan cansadas.

Y ansiós, mes que cap dia, esperá l' arribada del tren. Cuan sentí 'l xiulet es posá al costat del cotxe obrint la porta.

Per l' eixida de l' estació comensaren a sor-

tir passatjers, tirant els uns pe 'ls diferents carrers de la vila y els altres pujant als carruatges qu' estavan de parada en aquell lloch.

En Llorens mirava ficsament á la multitud. Tot d' un cop li feu un salt el cor. Havía vist á l' Angela que ab sos pares, després d' haver regonegut el cotxe s' hi atansaren tots carregats de farsells y maletas. A lesser mes aprop, en Llorens agafantloshi perque pujessin, digué ab tó tot alegre:

—¡Hola gent de Deu! ¿Qué tal? ...

—¡Ay! ¡En Llorens!—exclamá la noya.

—Caratsus.... Casi no t' hauríam conegut!—feren sos pares.—T' has fet tot un home!...

—Sí; pero l' Angela també.... també....

Y els dos joves, sens saber que mes dirse, es miravan ficsament, emocionats. En Llorens desitjava tenírhí conversa, dirli totas aquellas paraulas que, siguent pe 'l camí, se li acudían, pensant dírlashi, mes allavors era en vá, estava enmudit, sorprés.

Seguidament foren acomodats al cotxe. L' hereu tartané s' atansá á deslligar els morrallets á las mulas qu' encara estavan atalayadas rosegant el grá; pero ho feya inconscientment, tenint sols el pensament en l' Angela. ¡La trobava tan hermosa! ¡El va compendre tan aquella mirada dolsa y penetrant ab que havia acompanyat aquellas paraulas! Tal com se l' havia imaginada l' havia vista avansar vers al cotxe; contenta y altiva, sostenintse ab aquells peus bufons y modelats y aguantant sempre un somris á flor de llavi que acabava de ferla mes encisadora junt ab sas galtonas debilmente colorejadas com duas rosellas al badarse. Son vestit blanch y afarvalanat cenyit estretament á son cos prim y rodanxó li donava l' ayre de joveneta gentil y reposada.

El cotxe ja s' havia omplenat de gent.

En Llorens pujá y despenjant la tralla la feu petar al temps que cridava:

—¡Oixque Morena! ... pita.... pita Galana!...

Al ser á la carretera hi batía 'l sol de plé á plé. A cada banda lluhían els blats ufanosos á punt de segar sentintshi entre mitj l' acompanyat cotxinejar de la guatlla novella.

En Llorens, assentat á la devantera del cotxe, mirava sovint dintre. Un cop al girarse quedá sorprés, glassat. Va adonarse qu' aprop mateix hi tenía un jove qu' havia pujat á vila, que també mirava sovint dintre. Varias vegadas la mirada del jove topá ab la vista de l'

Angela. En Llorens ho va veure be cada vegada. Alhora mil pensaments se li acudiren. Es trobava molt molestat, sufría un gros martiri. Va compendre que aquellas miradas del jove desconegut y la ruborisació de l' Angela significavan alguna cosa, qu' enclöhían algún misteri. Y ell l' hauría volgut saber aquell mateix acte.

Casi esglayat per aquell soptat descobriment, romiava fent mil suposicions duptosas. Torná á mirar á dintre y descobrí lo mateix. El cap li bullía. Tot seguit posá un odi terrible á 'n aquell á qui veyá un rival.

Apesarát com estava, s' oblidava de fuetejar á las mulas que pe 'l cansament y la calor avansavan molt calmosament.

Al passar per devant l' hostalet de Can Pagés, contra sa costúm, no baixá. Temía que se li escapés algun gesto, algun detall que tal volta fos prou per descobrirli lo que tan desitjava.

Capficat aixís, pensant sempre, arrivaren al poblet. Al punt de parada baixá la gent, hont ja hi esperava la Tuyas tota contenta.

—Y donchs Angela—feu ell procurant dissimular—¿estaréu molt temps aquí?

—Aixís ho crech. ¡M' agrada tant pujar al poblet!...

—¡M' en alegro! ¡m' en alegro! ...

—¿Sí? ¿Perqué?

—No ho sé; perque 'm plau molt veuret—y se la mirá ficsament, ab una mirada carinyosa, plena d' amor.

Després ab sos pares anavan carrer amunt. Posavan á casa la Tuyas.

En Llorens s' adoná que aquell jove desconegut havia sigut l' últim de baixar y que anava darrera d' ells.

Y estátich quedá mirantse á uns y altre fins que 'ls perdé de vista, tornantlo de nou á ferir mil pensaments que 'l posavan neguitós, alarmat.

III

A la tarde del mateix día en Llorens es trobava á casa la Tuyas parlant ab l' Angela.

—¿Y 't deus anyorar forsa á ciutat...?—li deya.

—Sí; en vritat, m' anyoro. Prefereixo mil vegadas la vida reposada d' aquí dalt, que no 'l constant bullici y tragi de la ciutat.

—Tampoch m' agradaría.... Hi há massa luxo, massa vanitat....

—¡Oh! si qu' es cert!.... Tot es fingit, tot artificial. Siguent allà, moltes voltas desitjo sortir als aforas; em daleixo per veurer foras plantas, foras flors, sentir canturias d' aucells, mirar las remadas y 'ls pastors... y la gent del camp. Mes es inútil tot intent. Aixó no ho puch veurer. Y 'm sento apenada, tota trista. ¡Ah! me 'n recordo tan de cuan corria per aquets vols ab los companyas y 'ls amichs! Ab tot y fer tan temps ¡hi penso tan!....

En Llorens se la mirava embadalit. L' admirava aquella sencillesa, aquell parlar tant franch de l' Angela.

—Es que.... aquí al poblet—li digué tendrament—també hi há qui pensa forsa ab tú.... y forsa que hi pensa!..

Ella callá. Capbaixos tots dos, sentían un goig intens endevinantse 'l pensament l' un de l' altre. En aquesta pausa, maquinalment, miraren al carrer. De sopte feien una suspensió com si 's sentissin ferits per una forta punyida. Havían vist passar al jove desconegut que reconegué tot seguit al tartané. Al véurel, obrí 'ls ulls tot sorprés; casi encarantselshi, els hi endressá una mirada penetrant, plena de rabia.

Llavors en Llorens, girantse soptadament, vers á l' Angela, li digué ab un tó suplicant:

—¡Angela! ¡Angela! ¡per Deu!.... ¿quí es aquell?

Ella no contestá; no sabia que li passava. En Llorens torná á pregarli:

—Tú 'l coneixes!.... No m' enganyis!....

—Donchs.... sí: el coneix. Es diu Claudi;—feu ella resoluta.

—¡Oh! explicat.... digas!.... ¡qu' estich sofrint.

—¡T' ho diré; escolta—y esperá un moment com si fes memoria.

L' Angela estava engongida. Es feya 'l propósit de dirli la veritat, puig comprenia que 'n Llorens es trobava igual qu' ella, sofrint un malestar ab la presencia d' en Claudi. Ella continuá:

—Ja fa temps.... no se cuan, que 'ns varem conèixer á casa una amiga, ahont per esser el sant d' aquesta s' hi celebrava una festa íntima. Allá per primer cop vaig parlarli; com en tots els demés joves.... per pur compliment. Allá extremadament ell fixá l' atenció en mí. Després, al trobarnos ens saludavam y fins algun cop parlavam. Una d' aquestas vegadas, ab tota franquesa va declarar sem, dihentme

que m' estimava, que per mí sentia un gran amor, que patia molt, que.... sé jo lo que va dirme! Mes jo sempre indiferenta, vaig contes. tarli que no podia correspondrel, qu' era impossible contraure relacions. Pero ell no 's conformá, insistia. Mes tart vaig saber per las amigas, qu' ell no 's cansava, y que no pararia fins haver lograt son intent. Y per aixó tal volta, creyent ell conseguirho, m' ha seguit fins aquí.

—Peró tú....

—Jo l' aborreixo.

—¿Es vritat? ¿No m' enganyas?

—Nó: Y are mes que may. L' imprudencia qu' ha comés podia comprometrems....

—Es cert....

—Ara ja ho saps tot. ¿Estás content?

—¡Oh! sí: m' has tret un pes de sobre.

Ella va riurer satisfeta. Llavors en Llorens s' hi atansá més, dihentli boy baix:

—Y escolta, Angela, escolta. ¿Y si jo 't digués que també t' estimo, que també per tu sento un gran amor, que pateixo molt.... igual, igual que á 'n en Claudi á mi 'm farías l' indiferenta y em dirías que no pots correspondre?....

Ella no contesta. Ab la vista fitada á terra l' escoltava ab fruición. Ell continuá:

—¿També fora inútil tot intent? ¿també m' aborrirías?.. Oh!.... no ho fassis.... porque....

—¿Perqué?—contestá ella tot d' un cop.

—Perque ab tal desengany em matarías....

—Dochs ... no—digué ella fent un somris; y continuá intencionadament:—No 't vull matar.

—¡Ah! gracias.... gracias Angela. Donchs sápigas ... sápigas que fa temps que feres naxer en mon pit un guspireix ardent que 'm crema, un amor pur y dolcíssim com cap mes, que 'm dona un neguit insoportable, un amor que constantment em fá pensar en tú, acarant el desitj de tenirte aprop, ben aprop meu porque ab l' ardencia de tos ulls abrusadors acabassis d' encendre aquest foch sagrat que anhelant conservo donantme forsa y dalit per dirte una y mil voltas: T' estimo.... Angela, t' estimo ab tota l' ánima, ab tot el cor!....

¡Ah! si sabessis cuan y cuan pensava en tú en mas horas de calma y reculliment. Tot sol, ben quiet, concentrant dins ma pensa tots els recorts de noy y com si una veu interior pogués contestarme, em preguntava si tú, siguent allá á ciutat, et recordavas de mí cari-

MEDALLA CONMEMORATIVA DE LAS FESTAS DE LA MERCÉ

nyosa y afable igualment com si fossim en aquells jorns de l' infantesa. Vritat, vritat Angela que també hi pensavas en mi?...

—Sí: ¿perqué no dirho? Hi pensava sempre que sentia parlar dels companys y del poblet; hi pensava sempre que mon ànima vagava silenciosament buscant un amich, un company per encomanarli tots aquells anhels y follías de que 's sent possehida la joventut ditxosa!... Y es que ton nom, ton parlar, ta imatge, may, may defugia de mon pensament!...

Llarga estona mes tingueren de conversa, fentse sempre mil juraments d'amor y augurantse un pervindre de dolcesas y ditxas.

Ja cap-al-tart, al deixar-se animats y alegres se prometeren veures cada dia.

IV

No li era pas igual á 'n en Claudi.

Havía passat varias vegadas per devant de casa la Tuyas mentres l' Angela y en Llorens sostenian aquella conversa ab animació y deliri. Cuan va regoneixe al hereu tartané, va compéndreho tot, calculant cuan inútils havian sigut sos passos al pendre 'l determini de seguir-la fins al poblet.

Una amiga de l' Angela l' havia enterat de que aquesta hi aniria á passar una temporada. Per aixó cregué arribada l' hora de lograr l' estimació y simpatía de l' Angela.

Siguent com era fill d' una familia acomodada de ciutat, es mantingué ferm y decidit en son propòsit fins á conseguirho, costés lo que costés. Pero al veure aquella escena, es sentí totalment vensut...

L' endemà 'l matí en Llorens s' arribava á

veure á la seva estimada ab una alegría y animació extremada.

—¡Angela! ¡Angela!—cridava boy rihent—¿saps aquell senyoret de ciutat?... ¿en Claudi?...

—Sí.

—Donchs ja es fora....

—¡Oh! ¿es cert?

—Sí: Avuy á primera hora, ab el cotxe ha marxat cap á vila....

—¡Ah! estich contenta.... molt contenta....

Llavors la Tuyas, qu' ho sentí y ho sabia tot, s' hi atansá tocant á 'n en Llorens per l' espatlla mentres li deya satisfeta:

—M' en alengro.... Llorens! m' en alegro! Tú has sigut el preferit! ...

JOAN VIVES Y BORRELL.

Himeneu

(Al cim d' una muntanya de l' Hispania Citerior, s' alsa un rocós castell ahont viu l' hermosa matrona Claudia, esposa de Cayus Fulvius, héroe capdill de las tropas romanas.

Abrusat per la fadiga. l' inclit guerrer arriba á la fortalesa y desitjós de fruhir la dolsa calma que proporcionan els besos de la dona idolatrada, enamorat y delitós corre als brassos de Claudia.)

Obra 'm tos brassos tendre esposa mía
y tos llabis frescals junta ab els meus
dona 'm el bes de pau y d' alegría
qu' enlayre 'ls homs fins igualar als deus.

Soch caminant que de llunyanas terras
arriba assedegat d' eterna pau,
soch el guerrer que á las sagnantas guerras
era d' un fals deber rendit esclau,

y qu' are lliure d' aquell jou temible
que mata l' esperit y asseca 'l cor,
vol fer, al mon, possible l' impossible
de viure del Amor y per l' Amor.

Jo he vist esposa l' ample plana oberta
als raigs del pare Sol germinatiu,
per mils cadavres de mils homs coberta
com novas flors d' un venjador estiu.

Jo he mirat sa bellesa troscejada
per las flamas del foch abrusador;
io en llach inmens de sanch he vist tornada
aquella mar d' inmacula verdor.

Y he vist, esposa mia, com lluytavan
pares y fills, germans contra germans;
en el mon ho he vist tot: fins com s' alsavan
dessobre 'ls tirans morts, novells tirans.

Obra 'm tos brassos, tendre esposa mia,
y tos llabis frescals junta ab els meus:
dona'm el bes de pau y d' alegria
qu' enlayre els homes fins igualar als deus!

(Claudia, al oír la cansó de son espós, sent dintre 'l pit la plenitut de la fòrsa suprema del Amor.)

....Y adelarada, del cansat patrici
besa incansable el front mitj brut encare
per la pols dels combats y camins.

—Plora

ab las llágrimas doïsas de la ditxa!....

El dia es clar del tot; sense cap núvol
el cel apar espill 'hont se reflecta
la ventura infinida dels esposos.

El sol brilla esplendent y entra á la cambra,
y á dins las venas de marit y esposa
infiltrant nova vida.

—La Natura

s' ha endormit bressolada per els ritmes
d' aquells cántichs d' amor y d' esperança.

Tot dorm!

....Y á dalt al cim son front altívol
aixeca 'l fort castell, com l' alsaria
á plé sol, una flor que dintre 'l cálzer
el misteri estotjés del fill de Venus....

JOAN OLIVA BRIDGMAN.

Ab motiu de las festas de la Mare de Deu de la Mercé, casi tots els teatres d'aquesta ciutat han ja représ sa tasca, comensant la temporada un xich avans, de l que altres anys acostumavan. Com hi actúan com-

panyías bastant acceptables y degut també al augment de la població flotant de Barcelona, las funcions se compten per plens ab gran contentament dels empresarios, que sovint realisan son somni daurat de colocar el cartell del "Quedan despatxadas totas las localidades".

El moviment teatral de la present setmana ha sigut el següent:

ROMEA

Excepte l' estreno de *La Gallarda del Roser*, del que ja donarem compte en ls setmana proppassada, aquest teatre s'ha anat defensan ab las obras d'antich repertori, quina repetició veu sempre ab gust el distingit públich que acostuma á omplir l' elegant sala del carrer del Hospital.

La companyia que hi actúa, casi la mateixa del any passat, es de sobras coneguda de nostre públich, que ja está acostumat á la notable execució que solen donar á las obras de son repertori.

GRANVIA

L' eminent actriu Italia Vitaliani continúa atrayent a n' aquest teatre numerós públich desitjós d'assaborir l' artístich treball que tan de renóm li ha donat. A cada obra que posa en escena aumenta 'l número dels seus partidaris, donchs l' espectador mes exigent no pot menos que declarar-se vensut devant del art ab que interpreta 'ls mes diferents papers, adoptantlos á las sevas facultats excepcionals; y aixó que'l treball de la Vitaliani no té pas res d'efectista, ans el contrari, desenrotllanse dins la mes estricta naturalitat, sacrifica moltes voltes l'efecte escénich al carácter del personatge que interpreta; mes el matisa ab tanta riquesa de detalls, fills tots del gran estudi que te fet de las obras que representa, que l' espectador surt completament satisfet de l' impressió artística rebuda.

Las numerosas simpatías que compte entre nostre públich se vegeren clarament el dissapte passat, nit de son benefici. La Vitaliani triá pera formar part del programa, las obras *Cavalleria rusticana* y el quart acte de *Come le foglie*, en las que estigué verdaderament admirable logrant entusiasmar al públich que premiá s' artística labor ab forts picaments de mans. Sos admiradors y amichs l' obsequiaren ab valiosos regalos.

PRINCIPAL

En lo degá de nostres teatres hi treballa actualment la companyia que dirigeix el llorejat autor dramátich en Cerefi Palencia y de la que forma part la renomendada actriu Sra. Tubau.

Fins ara han posat en escena obras com *La Corte de Napoleón*, *Pepita Tudó*, *Frou-Frou* y altres ja conegudas de nostre públich, habentse vist, no obstant aixó, molt favoregut el teatre, tal volta per la bona interpretació que ditas obras tenen.

NOVETATS

L' empresa de aquest teatre ha trobat el filó ab *El anillo mágico*. Las representacions que d'aques-

ta obra van donadas se comptan per altres plens. Si bé es vritat que l'empresa ha fet los possibles pera lograrho presentant l'obra ab gran lucso, numerosa comparsaría, bonicas decoracions y tots los elements que las de espectacle reclaman.

Del argument de l'obra no cal parlarne donchs sols es un motiu pera que puguin cambiarse sovint las decoracions y lluhir sos trajos las bailarinas.

A Eldorado hi ha lo mateix género que 'ls altres anys y 'l Tivoli está convertit en Circo Equestre. D'abdós teatres ne parlarem ab mes extensió altre dia.

P.

L' ídol etern

Moventse adelerat, avuy, demá, y sempre;
lluytant sense repós ab una sort adversa;
tot'hora neguitós, enmitg de tanta febre,
com lluyta l' esperit, com lluyta ab la materia!

Tot quant rebutja ell, tot quant voldria ella;
lo posschir tresors, l' acumular riquesa,
y enguniat lo cor, ab més tropell batega
nafrat á cada jorn per l' ánsia que 'l corseca.

Materia y esperit, están en pugna eterna;
—Forsós es dominar—Te l' or la omnipotencia,
diu ella, y s' embruteix; l' esprit á aixó 's subleva,
y vihuen distanciat y may se conpenetran.

Prou n'hi ha d'homes que ab fè trevallen pera extendre
la idea de que al mon poch val sols la riquesa,
si en divorci está de la moral que ensenya,
á respectar lo humil, á encoratjar lo feble.

Inútil predicar, malgrat l' esforços qu' esmersan;
Civilisació y Progrés no han lograt la esmena;
y un egoisme xorch la humanitat alenta,
y el mon es del diner, igual que avans ho era.

Si es destí d' aquest, esser del fort el regne;
si llurs necessitats aplanan l' home, sempre;
que val donchs lo tenir una ánima propensa
á perfecció y virtut, á amor y á noblesa?

Si el cult al Ídol d' or al mon te tans adeptes;
si els nobles ideals se quedan sempre enrera;
y sobran ambicions, y faltan recompensas
pels qu' enfront al vadell no acostan may la testa,

inútil es lluytar, inútil la palestra,
químerich lo voler que imperi aquí en la terra,
lo just, lo gran, lo hermós, lo qu'es del Be la cssència;
lo que tal volta está proscript d' ella per sempre.

J. PORTALS Y PRESAS

NOTICIAS

Nostre folleti

Ab el present número repartim el **PLECH 27.º** de la preciosa y popular novela de costums del nostre temps

LA PAPALLONA

original del eminent novelista catalá

Narcís Oller

Nova edició esmeradament corretgida per l' autor, y seguida d'un judici crítich del célebre novelista francés *Emili Zola*.

Acabada **LA PAPALLONA**, seguirá un llibre del genial poeta

Apeles Mestres

titulat

CANSONS

El dissapte prop passat tingué lloch l' anunciat concurs de coblas ampurdanesas, ab quin motiu els aymanes de la música de la terra pogueren satisfer son desitj d' escoltar el planyívol cant de la tenora y 'ls aguts refilets del fluviol.

En el concurs hi prengueren part las següents coblas: *Unió Cassanense*, de Cassá de la Selva; *La Principal*, de Perelada; *Antiga d' en Pep de Figueras*; *La Vella*, de La Bisbal; *Los Montgrins*, de Torroella de Montgrí; *La Moderna Llagostereusa*, de Llagostera; *La orquesta del Agramunt*, de Castello d' Ampurias; *La Principal*, de La Bisbal, y l' *Orfeo Cassanense*, de Cassá de la Selva.

Totas las coblas tocaren ab molt d' ajust y colorit, la sardana de concurs, qu' era *Lo toch d' oració*, d' en Pep Ventura, de Figueras, y després una de lliure elecció.

El fallo del Jurat fou el següent: Atesa l' execució tan acabada de la cobla *La Principal*, de La Bisbal, se li concedia 'l primer premi, mes com no havia cumplert ab tota exactitut ab l' article tercer del concurs, que diu "altra sardana d' estil popular á lliure elecció per cada cobla", y haventse distingit també molt *La Principal* de Perelada, s' havia resolt partir el primer premi entre las duas, donantlos hi una medalla d' or y 500 pessetas á cada una.

Els segons premis, consistents en una medalla de plata y 500 pessetas, foren adjudicats á l' *Unió Cassanense*, de Cassá de la Selva y *Los Montgrins*, de Torroella de Montgrí.

A l' *Orquesta del Agramunt*, de Castelló d' Ampurias, y á *La Moderna Llagostereusa*, de Llagostera se 'ls concediren els tercers premis consistents en medalla de bronzo y 250 pessetas.

Els accésits s' adjudicaren á l' *Antiga d' en Pep de Figueras*, y al *Orfeo Cassanense*.

Ab un plé fins á vessar tingué lloch la setmana passada, al Frontón Condal el concurs de sardanistas organitzat per la Colonia Gironina d'acort ab l'Ajuntament. Hi prengueren part collas de Sant Pere Pescador, Castelló d'Ampúries, La Escala, Palafrugell, Olot, Ripoll, Armentera, Barcelona, Camprodon, Vilasacra, Crespiá y Girona.

Lo concurs consistia en ballar duas sardanas, una d'ellas desconeguda, y que foren tocadas per las collas *La Principal* de La Bisbal y la del mateix nom de Perelada.

Lo primer premi no 's concedí, perquè no hi hagué cap colla que ballés bé la sardana desconeguda, mes son import se repartí en accésits de 50 pessetas.

El Segón premi de 200 pessetas s'adjudicá á la colla de Crespiá, y 'ls tres accésits de cent pessetas cada hù, se donaren á las collas de Sant Pere Pescador, de Ripoll y d'Olot.

Els deu accésits en que 's repartí 'l primer premi, 's concediren á las collas de Castelló d'Ampúries, Barcelona, Armentera, Palafrugell, Escala, Girona, Vilasacra, Barcelona (segona secció), Camprodon y Massanet de la Selva.

Se troba al por d'aquesta ciutat el creuer de la marina imperial alemanya *Stein* que serveix d'escola de guardias marinas. L'*Stein* fou llensat al aygua en 1879, es del mateix típo que 'l *Gneisenau*, vapor de la mateixa nació que farà uns dos anys aná á fons en el port de Málaga; son casco es de ferro, mideix 74 metres d'eslora, 14 de mànega y 6 de puntal; es de 9.856 toneladas y la máquina desenrotlla una forsa de 2.700 cavalls nominals, ab una velocitat d'unas deu millas per hora.

Son armament está compost de 14 canons de 15 centimetres, 2 de 8, sis ametralladoras y sis llensa torpedos. Lo comanda 'l capitá de navili Mr. Bachem y 'l tripulan 479 mariners.

Per el día tres del corrent está anunciat el debut de

la renomnada actriu italiana Bianca Iggius, al teatre Granvia d'aquesta ciutat.

Los aymants del bon art están donchs d'enhorabona; cuan encara ressonarán en la sala 'ls aplausos tributats á la Vitaliani, tindrán ocasió de refermarlos ab els que sens dupte s'emportará l'Iggius.

Hem rebut el primer número del nou periodich setmanal *La Dida*, que 's publica á n'aquesta ciutat.

Desitjem llarga y próspera vida al nou confrare, ab qui establim gustosos lo cambi.

Monument á Frederich Soler

Suscripció pública destinada á aumentar els ingresos pera 'l Monument á FREDERICH SOLER (PITARRA), cuals donatius no podrán excedir de una pesseta, al objecte de donar á la suscripció carácter popular.

De las cantitats recaudadas se'n farà entrega á la *Comissió Executiva del Monument*, presidida per l'Alcalde d'aquesta ciutat.

Suma anterior. 62'95 ptas.

Total. . . 62'95 ptas.

Continúa oberta la suscripció en la Redacció de CATALUNYA ARTISTICA.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona

CATALUNYA ARTÍSTICA

SETMANARI IL·LUSTRAT D'ARTS Y LITERATURA

Direcció, Redacció y Administració: — Passeig de Colón n.º 6, principal

DIRECTOR: PRIU BADIA.—ADMINISTRADOR: BARTOMEU LLURÓ

EN SOS NÚMEROS ORDINARIS PUBLICA:

16 planas de text degut als millors prosistas, poetas y crítichs regionals.— 8 de folleti literari.— Gravats y dibuixos de notables artistes.

Confecciona sovint números extraordinaris.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: BARCELONA, trimestre 2 pessetas.—FORA, mitj any 4 pessetas.

EXTRANGER un any 12 franchs.—NÚMERO CORRENT, 15 céntims.—NÚMERO ATRASSAT, 20 céntims